

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

HAJA-ASUTUKSEN JÄTEVESIEN KÄSITTELY

Ulla Kaarikivi-Laine
Hallitusneuvos, ympäristöministeriö
13.8.2009

26.8.2009

Hajajätevesiasetus 542/2003

- **Asetus tuli voimaan 1.1.2004, kymmenen vuoden siirtymäkausi ns. vanhoille kiinteistöille**
- **Tavoitteena on vesien ja erityisesti ihmisen lähiympäristön tilan parantaminen. Itämeren suojelua asetuksen toimeenpano tehostaa rannikon ja vesistöjen välittömässä läheisyydessä**
- **Viemäriverkoston ulkopuolella asuvan jätevedet kuormittavat ympäristöä keskimäärin 4-6 kertaa enemmän kuin vesihuoltolaitoksen viemäriin liittyneen asukkaan jätevedet**

Muu lainsäädäntö

- **Ympäristönsuojelulaki 103 §, jätevesien yleinen puhdistusvelvollisuus**
- **Ympäristönsuojelulaki 18 § (252/2005), kiinteistökohtainen max. 5 vuoden siirtymäajan pidennys kohtuuttomissa tilanteissa**
- **Maankäyttö- ja rakennusasetus (437/2005); toimenpidelupa kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän rakentamiseen tai muuttamiseen**
- **Vesihuollon avustuslaki: mahdollisuus myöntää vesihuoltoavustuksia myös kiinteistökohtaiset jätevesijärjestelmille**

Muu lainsäädäntö

- **Laki asuntojen korjaus- energia ja terveyshaitta-avustuksista (1184/2005): jätevesijärjestelmien tehostamista avustetaan sosiaalisin perustein ARA:n määrärahoista**
- **Asetukset (128/2006 ja 118/2008); sosiaaliset perusteet avustuksille**
- **Verohallituksen kirje (V: 2006); jätevesijärjestelmien tehostamistöiden työmaatyöt kotitalousvähennyksen piiriin**

Toimeenpano kunnissa

- **Kunnan ympäristönsuojelumääräyksillä (YSL 19§) voidaan täsmentää jätevesien käsittelyvaatimuksia**
- **Vesihuollon kehittämissuunnitelmissa käsitellään vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden laajentamistarpeet ja suunnitellaan yhteisviemäröinnin piiriin saatettavat alueet**
- **Asukkaiden tiedotus, opastus ja neuvonta: kohteena erityisesti vakituinen asutus**
- **Viranomaistoiminnan parantaminen alueellisella yhteistyöllä ja kehittämällä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteistyötä**
- **Pyrkimyksenä tiivistää ympäristöministeriön ja kuntaliiton yhteistyötä, esimerkkinä ympäristöministeriön ja kuntaliiton yhteinen kirje kuntiin 11.4.2008**

26.8.2009

Kiinteistökohtaisen jätevedenkäsittelyn tehostaminen

- **Vanhojen kiinteistöjen tehostamistyöt eivät ole vielä käynnistyneet ja uhkaavat ruuhkautua siirtymäajan loppuun**
- **Täytäntöönpanon painottuminen siirtymäkauden loppupuolelle voi aiheuttaa markkinoiden kuumentumista; kustannukset nousevat eikä työvoimaa toteuttamiseen ole saatavilla riittävästi**
- **Kunnassa ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä tehostettava**

Tilanne nyt

- **Uusien rakennusten kiinteistökohtaiset jätevesijärjestelmät tehokkaita ...**
- **Vesihuoltolaitoksiin liittyviä osuuskuntien yhteisviemäröin- tihankkeita – uusia osuuskuntia syntynyt 60-80 kpl/vuosi (Kuntaliitto)**
- **2006-2007 tehty selvitys (SYKE):**
 - **Noin 60 % kiinteistöistä asetuksen edellyttämä selvitys jätevesijärjestelmästä**
 - **noin 20 % kiinteistöjen jätevesijärjestelmistä täyttää asetuksen vaatimukset**
 - **Vanhoja jätevesijärjestelmiä oli tehostettu arviolta vajaassa viidessä prosentissa vuoden 2004 jälkeen**

• Hajajätevesityöryhmä

- **YM:n asettaman työryhmän toimiaika 2007-2009**
- **Ryhmässä edustettuina laaja-alaisesti uudistuksen osapuolet**
- **Tehtäviä:**
 - **selvitetään uudistuksen toimeenpanon ongelmia**
 - **tehdään ongelmien ratkaisuesityksiä**
 - **tehostetaan uudistuksen toimeenpanoa synergiaeduin, joita saavutetaan keskustellen yhteisesti sovittavilla toimintalinjoilla, tietojen vaihdolla sekä uudistusta edistävillä vapaaehtoisilla toimilla**

Hajajätevesityöryhmä

Todettuja ongelmia:

- ✓ **Tehostamistyöt ruuhkautumassa siirtymäajan lopulle**
- ✓ **Riittävää, luotettavaa ja tarpeeksi jalostettua tietoa ei ole pystytty välittämään uudistuksesta asukkaille**
- ✓ **Puutteellista ja harhaanjohtavaa tiedotusta liikkeellä**
- ✓ **Jätevesihuollon ostopalvelujen käyttö ja tarjonta kehittymätöntä (suunnittelu, rakentaminen, hoito- ja huolto)**
- ✓ **Kuntien sitoutuminen**
 - Kuntien ja viranomaisten menettelytavat vaihtelevat**
 - Kuntien vähäiset viranomaisresurssit**

Opas haja-asutuksen jätevesihuollosta

- Hajajätevesityöryhmässä valmisteltu
- Valmistuu elokuun 2009 aikana
- Internetissä ja painettuna julkaisuna
- Kiinteistöllä tapahtuvan jätevesien käsittelyn tehostamistoimet kokonaisuutena
- Kohderyhmänä viranomaiset ja alalla toimivat
- Antaa myös esimerkkejä hyvistä käytännöistä

YM asettanut selvitysmiehen

- **YM on asettanut kesäkuussa 2009 selvitysmiehen, jonka tehtävänä on selvittää asetuksen toimeenpanon nykytila ja siihen liittyviä ongelmiasekä tehdä esityksensä ongelmien poistamiseksi sekä asetuksen toimeenpanon edistämiseksi**
- **Selvitysmies on oik.lis. Lauri Tarasti**
- **Selvitys 15.12.2009 mennessä**

Asetuksen tavoitteena jätevesien synnyn ehkäisy

- **Asetuksen säännökset ottavat huomioon jätevesien synnyn ehkäisyn periaatteen**
- **Jätevesien käsittelyvaatimusten toteuttaminen erittäin helppoa, jos jätevesien synty minimoidaan esimerkiksi kuivakäymäläratkaisulla**

Huussi ja kuivakäymälä asetuksen toimeenpanossa

- **Teollisesti valmistetut kuivakäymälät kehittyneet merkittävästi**
- **Niiden pitäisi olla todellinen vaihtoehto kiinteistön käymäläratkaisuissa**
- **Perinteinen puucee/huussi on vapaa-ajan asunnon ympäristöystävällisin vaihtoehto**
- **Vaatii edelleen tehostettua viestintää ja informaatiota**
- **Asennekasvatusta**

• ETTEI KÄVISI NÄIN . . .

